



Vereniging van  
Nederlandse Gemeenten

**Brief aan de leden  
T.a.v. het college en de raad**

informatiecentrum tel.  
(070) 373 8393

uw kenmerk

bijlage(n)

1

betreft  
Natuurbescherming

ons kenmerk  
ECFD/U201600886  
Lbr. 16/045

datum  
20 juni 2016

**Samenvatting**

Met de Wet natuurbescherming wordt het natuurbeleid gedecentraliseerd (naar verwachting per 1-1-2017). Hiermee komt de nadruk in de natuurbescherming te liggen op het samenspel tussen provincies en gemeenten. Gemeenten hebben sinds de Wabo een formele rol om natuur mee te nemen in de vergunningverlening. Bestuurders en ambtenaren hebben verzocht hierover te worden geïnformeerd.

Gemeenten hebben als taak vergunningaanvragen te controleren op eventuele gevolgen voor natuur. Wanneer deze gevolgen aannemelijk zijn, dient de vergunningaanvrager hiernaar onderzoek te verrichten. Als uit het onderzoek komt dat de activiteit mogelijk gevolgen heeft voor beschermde natuur, vraagt de gemeente hiervoor toestemming aan de provincie. Bij akkoord verleent de provincie een 'verklaring van geen bedenkingen' die onderdeel wordt van de omgevingsvergunning. Bezwaar- en beroepsprocedures en toezicht- en handhavingstaken liggen bij de gemeente.

In de brief wordt toegelicht hoe u het borgen van natuur in het vergunningenproces kunt inregelen en worden uw betrokken ambtenaren uitgenodigd voor een regionale 'stoomcursus'.

Tot slot informeren wij u over een bestuurlijke bijeenkomst over het thema 'natuur & arbeidsmarkt' van o.a. VNG, Staatsbosbeheer, LandschappenNL en het ministerie van Economische Zaken.



Vereniging van  
Nederlandse Gemeenten

## Aan de leden

informatiecentrum tel. (070) 373 8393	uw kenmerk	bijlage(n) 1
betreft Natuurbescherming	ons kenmerk ECFD/U201600886 Lbr. 16/045	datum 20 juni 2016

Geacht college en gemeenteraad,

Natuur is onmisbaar en de gemeente speelt een belangrijke rol in de bescherming ervan. Deze bescherming borgt u mede door te sturen op de gemeentelijke vergunningverlening, waar aanvragen op volledigheid worden getoetst<sup>1</sup> en wordt bepaald of er een aanvullende natuurvergunning nodig is. Dit zorgt ervoor dat de vergunningaanvrager waar nodig voorzorgsmaatregelen treft en voorkomt dat natuur verloren gaat. Ook wordt met het toetsen van de aanvraag voorkomen dat het vergunningsproces op een later moment vertraagd.

Met de Wet natuurbescherming, die naar verwachting in werking treedt op 1 januari 2017, neemt de gemeentelijke rol in belang toe. Met de wet wordt het natuurbeleid gedecentraliseerd naar provincies en komt de nadruk te liggen op het samenspel tussen provincies en gemeenten.

In de afgelopen periode hebben gemeentebestuurders en ambtenaren ons laten weten, geïnformeerd te willen worden over de gemeentelijke taken in de natuurvergunningverlening. In deze brief gaan we hierop kort in, geven we aan welke stappen u kunt zetten en informeren we u over de bijeenkomsten die in de tweede helft van het jaar zullen plaatsvinden.

### **Gemeentelijke natuurvergunningverlening in het kort**

Voor het behoud van onze natuur en de bescherming van bedreigde dieren en planten, hebben gemeenten de volgende taken in de vergunningverlening:

- Het controleren van omgevingsvergunningaanvragen op volledigheid ('volledigheidstoets'). De aanvrager heeft de verantwoordelijkheid een volledige vergunningaanvraag in te dienen, de gemeente heeft de taak dit te controleren.

---

<sup>1</sup> Gemeentelijke taak sinds invoering van de Wet algemene bepaling omgevingsrecht (Wabo) in 2010.

- Aanvullend natuuronderzoek vragen wanneer nodig. Als het aannemelijk is dat er gevolgen zijn voor de natuur en de vergunningaanvrager heeft nog geen aparte natuurvergunningaanvraag ingediend bij de provincie, dan kan de vergunningaanvraag pas worden behandeld nadat de aanvrager onderzoek heeft verricht naar de precieze natuurgevolgen en het onderzoeksrapport toevoegt aan de gemeentelijke vergunningaanvraag.<sup>2</sup>
- Toestemming vragen aan de provincie voor het onderdeel natuur. Als uit het onderzoek blijkt dat er gevolgen zijn voor beschermde natuur, moet de provincie hiervoor toestemming verlenen. Als gemeente dient u het onderzoek in bij de provincie en vraag u een zogeheten 'verklaring van geen bedenkingen' aan. Als deze verklaring wordt verleend, dan wordt deze vervolgens onderdeel van de omgevingsvergunning (geen losse natuurvergunning).
- Bezwaar- en beroepsprocedures behandelen. De 'verklaring van geen bedenkingen' maakt onderdeel uit van de omgevingsvergunning en gemeenten handelen dan ook eventuele bezwaar- en beroepsprocedures op het onderwerp natuur af.
- Toezicht en handhavingstaken. De 'verklaring van geen bedenkingen' maakt onderdeel uit van de omgevingsvergunning en de toezicht- en handhavingstaken hierop liggen bij gemeenten.

### **Natuurbescherming: zo geregeld**

Wilt u als bestuurder toetsen / borgen dat de natuurvergunningverlening in uw gemeente op orde is, dan kunt u hiervoor de volgende drie stappen zetten:

1. Zorg ervoor dat uw ambtenaren in de vergunningverlening een globale toets kunnen doen op natuuraspecten. Zijn er gevolgen voor beschermde natuur, dan moeten zij de mogelijkheid hebben deze voor te leggen aan een inhoudelijk expert, zoals een ecooloog. Om kosten te besparen kunt u deze 'tweede lijn' organiseren met collega gemeenten.
2. Breng het contact met de provincie tot stand. Voor een optimale afhandeling van de vergunningaanvraag op natuur moet het gemeentelijk en provinciaal proces op elkaar worden afgestemd: medewerkers van beide overheden moeten elkaar kennen zodat ze eenvoudig kunnen schakelen, bijvoorbeeld voor statusinformatie of als aanvullende informatie nodig is.
3. Maak afspraken met de provincie op het gebied van toezicht en handhaving. Zowel provincie als gemeente heeft taken op het gebied van natuurtoezicht en -handhaving, om dubbele lasten te voorkomen kunnen deze op elkaar worden afgestemd. Ook kunnen er afspraken worden gemaakt over de 'verklaring van geen bedenkingen': voor de gemeentelijke toezicht- en handhavingdienst moet duidelijk zijn hoe eenvoudig kan worden gecontroleerd op de provinciaal gestelde voorwaarden.

---

<sup>2</sup> Het proces verloopt in dit geval via de gemeente. Een onderzoek kan zowel nodig zijn in de stad als in landelijk gebied. Bijvoorbeeld voor werkzaamheden tijdens het vogelbroedseizoen of vanwege de aanwezigheid van vleermuizen.

### **Stoomcursus op de regionale bijeenkomsten**

Om u te ondersteunen worden 4 regionale 'stoomcursussen' natuurbescherming georganiseerd door het ministerie van Economische Zaken (i.s.m. VNG en provincies). Op deze bijeenkomsten staat de gemeentelijke uitvoeringspraktijk centraal, wordt nader ingegaan hoe u het thema natuur binnen de organisatie kunt borgen en delen gemeenten hun kennis en ervaring.

De insteek van de bijeenkomsten zijn ambtelijk en graag nodigen wij uw ambtelijk medewerkers hiervoor uit (geen deelnamekosten). Zij kunnen zich aanmelden via:

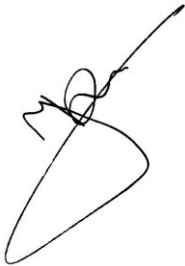
- <https://vng.nl/regionale-bijeenkomsten-nieuwe-wet-natuurbescherming>

### **Bestuurlijke bijeenkomst thema natuur**

Tot slot informeert de VNG u graag over de bestuurlijke bijeenkomst op het onderwerp 'natuur & arbeidsmarkt' die plaatsvindt op 1 september 2016. Samen staan we voor de opgave om mensen met een arbeidsbeperking kansen te bieden op de arbeidsmarkt en ook hierin biedt de natuur kansen. In Fryslân, Groningen en Drenthe hebben gemeenten, de provincies en Staatsbosbeheer de handen ineengeslagen en wordt samengewerkt aan een project waar in de natuur werkplekken worden gecreëerd, vroegtijdige schoolverlaters worden opgeleid, de natuur structureel wordt verzorgd en het lokale toerisme wordt versterkt. Wij hopen u graag hier te treffen, meer informatie vindt u in de bijlage.

Hoogachtend,

Vereniging van Nederlandse Gemeenten



J. Kriens  
Voorzitter directieraad

Deze ledenbrief staat ook op [www.vng.nl](http://www.vng.nl) onder brieven.